

Ing.Kemal Dervić

**PRAKTIKUM
KABLOVSKE
TELEVIZIJE**

Ing.Kemal Dervić
PRAKTIKUM KABLOVSKE TELEVIZIJE

Recenzent

Prof. dr Ivo M. Kostić
redovni profesor Elektrotehničkog fakulteta
Univerziteta u Podgorici

Lektor

Mr Isak Kalpačina

Sadržaj

1. OSNOVNI POJMOVI KABLOVSKIH DISTRIBUTIVNIH SISTEMA	1
1.1. Primjeri sistema za korišćenje kablovskih distributivnih sistema	4
1.2. Glavni servisi savremenih kablovskih distributivnih sistema	4
1.2.1. Kablovski Internet	6
1.2.2. Interaktivna televizija	7
2. KONCEPT SISTEMA ZA ZEMALJSKU RTV DIFUZIJU	9
2.1. Kratak istorijat radija	9
2.2. Osnovne osobine elektromagnetnih talasa	11
2.2.1. Polarizacija elektromagnetnih talasa	13
2.2.2. Jačina polja elektromagnetnih talasa	14
2.2.3. Frekvencija elektromagnetnih talasa.....	14
2.3. Osnovne osobine prostiranja elektromagnetnih talasa	15
2.3.1. Prostiranje dugih i srednjih talasa	16
2.3.2. Prostiranje kratkih talasa	16
2.3.3. Prostiranje ultrakratkih talasa (UKT)	16
2.3.4. Prostiranje centimetarskih talasa (SHF)	19
2.3.4.1. Prva Frenelova zona	20
2.4. Modulisanje radio-talasa	23
2.4.1. Amplitudska modulacija	23
2.4.2. Frekvencijska modulacija	24
2.5. Zemaljski radio-difuzni sistemi	26
2.5.1. FM radiodifuzija	28
2.5.1.1. Emitovanje stereofonskog FM signala	29
2.5.1.2. Prijem stereofonskog FM signala.....	30
2.5.2. Televizija	31
2.5.2.1. Emitovanje TV signala	35
2.5.2.2. Prijem TV signala	37
2.5.2.3. Osnovni principi TV prenosa u boji	38
3. KONCEPT SISTEMA ZA SATELITSKU RTV DIFUZIJU	45
3.1. Satelitske orbite	46
3.2. Dijelovi satelita	47
3.3. Frekvencijski opsezi satelita	50
3.4. Zone pokrivanja satelitskim signalom	52
3.5. Polarizacija satelitskog signala	53
3.6. Emitovanje i prijem satelitskog signala	55
3.7. Kodiranje satelitskog signala	58
4. ANTENE	61
4.1. Decibel	62
4.1.1. Računanje sa nivoima	62
4.2. Osnovne karakteristike antena	64
4.2.1. Impedansa antene	64
4.2.2. Dijagram usmjerenosti antene.....	65
4.2.3. Odnos pojačanja naprijed-nazad	65
4.2.4. Prijemni ugao antene-beamwidth	66

4.2.5. Efikasnost antene	66
4.2.6. Šumne karakteristike antene	67
4.2.7. Dobitak ili pojačanje antene	68
4.2.8. Frekvencijski opseg antene	70
4.3. Antene za prijem zemaljskih RTV programa	71
4.3.1. Dipol antena	71
4.3.2. Jagi antena	73
4.3.3. Logaritamska antena	75
4.4. Izbor i smještaj antena za prijem zemaljskih RTV programa	76
4.4.1. N-opterećenje zbog vjetra	83
4.4.2. Zaštita od groma-uzemljenje	84
4.5. Antene za prijem satelitskih RTV programa	86
4.5.1. Vrste reflektorskih antena	87
4.5.1.1. Antene sa primarnim fokusom (prime focus)	87
4.5.1.2. Ekscentrična-offset antena	88
4.5.1.3. Subreflektorska-cassegrain antena	88
4.5.1.4. Multifokus antena	89
4.5.1.5. Ravna (flat) antena	89
4.5.2. Montaža satelitskih antena	91
4.5.2.1. Montaža fiksne satelitske antene	92
4.5.2.2. Montaža pokretnih antenskih sistema sa polarmount nosačem	93
4.5.2.3. Montaža pokretnih antenskih sistema sa DiSEqC motorom	98
4.5.3. Održavanje satelitskih antena	98
5. ELEMENTI ZA PRIJEM SATELITSKE TELEVIZIJE	101
5.1. Spoljna prijemna jedinica-LNB	101
5.1.1. Polarizator	103
5.1.2. Polarizaciona skretnica	105
5.1.3. Integrisani LNB	106
5.1.3.1. Vrste integrisanih LNB-a	108
5.2. Satelitski prijemnik-receiver	110
5.2.1. Analogni prijemnik	110
5.2.2. Digitalni prijemnik	112
5.2.3. Set Top Box	114
5.2.4. Izbor satelitskog prijemnika	115
5.2.5. Uređaji za dekodiranje satelitskih programa	120
5.3. Oprema za pokretne satelitske prijemne antene	121
5.3.1. Horizont-horizont motori	122
5.3.2. Polarmount motori	122
5.3.3. DiSEqC motori	124
5.3.4. Manual motori	124
5.3.5. Pozicioneri za motore satelitskih antena	125
5.4. DiSEqC-digitalna kontrola satelitske opreme	126
5.5. Primjeri povezivanja satelitske opreme	127
6. ELEMENTI KABLOVSKIH DISTRIBUTIVNIH SISTEMA	135
6.1. Vrste glavnih stanica	138
6.1.1. Modularna glavna stanica	138
6.1.2. Kompaktna glavna stanica	140

6.1.3. Analogna glavna stanica	140
6.1.4. Digitalna glavna stanica	143
6.2. Sistem dvosmjernog prenosa	145
6.3. Konfigurisanje glavne stanice	147
6.3.1. Konfigurisanje sistema za prijem zemaljskih RTV programa	149
6.3.2. Konfigurisanje sistema za prijem satelitskih programa	154
6.3.3. Konfigurisanje sistema audio-video modulatora	155
6.3.4. Konfigurisanje sistema kanalnih pojačavača	157
6.3.5. Konfigurisanje sistema RF sabirnica	158
6.3.6. Konfigurisanje sistema izlaznih RF pojačavača	158
6.3.7. Konfigurisanje sistema optičkog predajnika i prijemnika	160
6.3.7.1. Predaja optičkog signala	162
6.3.7.2. Prijem optičkog signala	162
6.3.8. Konfigurisanje sistema za Internet	163
6.4. Prostorije glavne stanice	163
6.5. Oprema za kablovsku distribuciju RF signala	166
6.5.1. Koaksijalni kablovi	168
6.5.2. Razdjelnici RF signala (splitteri)	171
6.5.3. RF sabirnice (kombajneri)	172
6.5.4. RF odvodnici	172
6.5.5. Linijski uvodnici napona	173
6.5.6. RF oslabljivači	174
6.5.7. RF utičnice	175
6.5.8. RF konektori i adapteri	176
6.5.9. RF pojačavači	178
6.5.9.1. Glavni linijski (trunk) pojačavači	181
6.5.9.2. Distributivni (feeder) pojačavači	184
6.5.9.3. Korisnički (drop) pojačavači	185
7. KONCEPTI PLANIRANJA RF INSTALACIJA I LOKALNIH MREŽA	187
7.1. Kućna RF distribucija	188
7.1.1. Određivanje potrebnog broja ulaza i izlaza	188
7.1.2. Izbor lokacije utičnica i određivanje dužine kablova	191
7.1.3. Konstruisanje kućnog distributivnog ormarića	192
7.1.4. Ulazi (inputne jedinice)	193
7.1.5. Izlazi (outputne jedinice)	194
7.1.5.1. Sistem jednakih izlaza	194
7.1.5.2. Sistem nejednakih izlaza	195
7.1.6. Određivanje potrebnog pojačanja	196
7.1.7. RF kućni modulatori	196
7.2. Distribucija RF signala u zgradama i hotelima	196
7.3. Lokalne kablovske distributivne RF mreže	206
7.3.1. Lokalna mreža tipa "drvo-grane"	206
7.3.2. Lokalna mreža tipa "zvijezda"	211
8. PRIMJENA NOVIH TEHNOLOGIJA U KABLOVSKO DISTRIBUTIVNIM SISTEMIMA	213
8.1. Uvod	213
8.2. HFC mreže	214

8.3. FTTH mreže	219
8.4. MMDS	222
8.5. LMDS	226
LITERATURA	231
PRILOG A: Tabela decibela	235
PRILOG B: Spisak lokacija RTV predajnika u Crnoj Gori	241
LISTA SKRACENICA	247